

Институт економских наука
Београд

INSTITUT EKONOMSKIH NAUKA
Br. 558/5
25.12.2024.
BEOGRAD

ИЗВЕШТАЈ

о избору др **Невене Веселиновић**
у звање **НАУЧНИ САРАДНИК**

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

др Петар Митић
виши научни сарадник
Институт економских наука

др Александар Здравковић
научни сарадник
Институт економских наука

Проф. др Данијела Деспотовић
Редовни професор
Економски факултет, Универзитет у Крагујевцу

децембар 2024. године, Београд

Институт економских наука
Београд, Змај Јовина 12

Научном већу Института економских наука

Београд, 20.12.2024. године

На основу Одлуке бр. 558/5 која је донета на седници Научног већа Института економских наука од 28.11.2024. године, именована је Комисија за избор кандидаткиње др **Невене Веселиновић** у научно звање научни сарадник, у саставу:

- др Петар Митић, виши научни сарадник, председник комисије
- др Александар Здравковић, научни сарадник, члан комисије
- др Данијела Деспотовић, редовни професор, члан комисије

У складу са Правилником о стицању истраживачких и научних звања (Службени гласник РС, бр. 159/2020, 14/2023), а на основу увида у документацију коју је кандидаткиња поднела у свом писаном захтеву и проучавањем досадашњег рада кандидаткиње, Комисија Научном већу Института економских наука подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

о испуњености услова за избор др Невене Веселиновић у научно звање НАУЧНИ САРАДНИК

1. БИОГРАФИЈА

1.1. ОБРАЗОВАЊЕ

Невена (Петар) Веселиновић рођена је 5. септембра 1992. године у Крагујевцу, где је завршила основно и средње образовање. Школске 2011/2012. године уписала је Економски факултет Универзитета у Крагујевцу, студијски програм Економија (модул Финансије, берзе и банкарство). Све испите предвиђене наставним планом и програмом Студијског програма/модула положила је до 2015. године, са просечном оценом 9,03 (девет и 03/100). Завршни рад под насловом „Економска политика у функцији европских интеграција Републике Србије“ одбранила је 9. октобра 2015. године.

Мастер академске студије уписала је школске 2015/2016. године на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу, студијски програм Економија (модул Финансије, берзе и банкарство). Све испите предвиђене наставним планом и програмом Студијског програма/модула положила је до 2016. године, са просечном оценом 9,80 (девет и 80/100). Мастер рад под насловом „Управљање оперативним ризиком у банкарском сектору и сектору осигурања“ одбранила је 19. новембра 2016. године.

Докторске академске студије, студијски програм Економија (модул Макроекономија), уписала је школске 2017/2018. године на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу. Све испите предвиђене наставним планом и програмом Студијског програма/модула положила је са просечном оценом оценом 9,89 (девет и 89/100). Под менторством проф. др Данијеле

Деспотовић, докторску дисертацију под насловом „Утицај финансијског развоја на иновативност земаља“ одбранила је 26.09.2024. године на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу, и тиме стекла звање доктор економских наука.

1.2. ПРОФЕСИОНАЛНА КАРИЈЕРА

Након завршених мастер академских студија, кандидат Невена Веселиновић је обавила стручну праксу у Директној Банци а.д. Крагујевац, у трајању од јуна 2017. године до јуна 2018. године, у сектору Обезбеђења и администрирања кредита правним лицима. У истраживачко звање (истраживач-приправник) за поље друштвено-хуманистичких наука, ужа научна област Економија, изабрана је 10. јуна 2018. године. Од августа 2018. године до октобра 2019. године, била је ангажована у привредном друштву *W&W Imobilije doo Kragujevac*, на пословима руководиоца финансијских послова.

Од априла 2020. године, Невена Веселиновић је запослена као истраживач-сарадник на Институту за информационе технологије Крагујевац – Универзитет у Крагујевцу.

Током своје каријере, Невена Веселиновић је активно учествовала у организацији и надзору научних и стручних догађаја. Била је члан Организационог одбора две међународне конференције „*1st International Conference on Chemo and BioInformatics*“ и „*2nd International Conference on Chemo and BioInformatics (ICCBKIG 2023)*“ где је њен рад допринео успешном одржавању ових важних скупова (Прилог 1а и Прилог 1б). Била је члан организационог одбора обуке *Training school: Financial Planning and Management of EU-funded Projects*, одржане од 27. до 28. фебруара 2024. године у оквиру пројекта *V4+WB RMA NETWORK PLUS*, у сарадњи са *Serbian Association of Research Managers and Administrators (SARMA)* (Прилог 2). Овај догађај је био усмерен на унапређење способности управљања научним пројектима финансираним из ЕУ фондова, што је додатно допринело јачању компетенција истраживачког сектора у региону. Поред тога, именована је за члана Комисије за акредитацију Института за информационе технологије Крагујевац, са фокусом на унапређење квалитета истраживачког и образовног процеса у складу са националним и међународним стандардима (Прилог 3). Члан је Тима за промоцију науке (Прилог 4) и Друштва економиста Крагујевац (Прилог 5), где доприноси развоју и промоцији економских наука кроз сарадњу са стручном и академском заједницом, као и широм јавношћу.

Невена Веселиновић је учествовала у реализацији научноистраживачког пројекта под називом „*Преклиничка испитивања биоактивних супстанци*“, евиденциони број: 41010. Као члан тима на потпројекту *ПП5 – Менаџмент и маркетинг истраживања као подршка реализацији интердисциплинарних пројеката*, њена улога је укључивала координацију истраживачких активности и пружање стручне подршке у области управљања и маркетинга, чиме је допринела ефикасној реализацији и интердисциплинарном приступу истраживања. Поред тога, Невена Веселиновић је била члан пројектног тима у оквиру пројекта „*Portable and Sustainable Silver Nanoparticle-Enriched Filter for Organic Color Removal from Dye Wastewater*“ и била је задужена за анализу економске исплативости и идентификацију тржишних могућности примене биофилтера у текстилној индустрији.

У својим академским и истраживачким подухватима, објавила је неколико самосталних и коауторских радова у реномираним научним часописима и зборницима са конференција. Поседује активно знање рада на рачунару (*MS Office*, економетријски програми *EViews* и *STATA*) и говори енглески језик.

2. НАУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидаткиња Невена Веселиновић до сада није бирања у научно звање. Кандидаткиња први пут подноси захтев за избор у научно звање научни сарадник.

3. БИБЛИОГРАФИЈА (2018-2024)

У периоду 2018-2024. године, кандидаткиња др Невена Веселиновић је објавила 19 библиографских јединица различитих категорија и обима. У наредној табели је дат приказ објављених радова по појединачним категоријама:

Табела 1 – Приказ објављених радова по категоријама и оствареном броју бодова

Категорија	Број радова	Вредност	Укупно
M23	1	4	4
M24	1	4	4
M33	8	1	8
M51	4	3	12
M63	4	0,5	2
M70	1	6	6
		Обавезни 1	28
		Обавезни 2	20
		УКУПНО	36

Рад у међународном часопису M23

1. **Веселиновић, Н.**, Деспотовић, Д., & Стевановић, М. (2022). The Nexus Between Economic Growth, Banking Sector Depth, and Foreign Direct Investment in Select Central and Eastern European Countries. *Теме*, 46(3), 771-787. <https://doi.org/10.22190/ТЕМЕ211012041V> (M23 – 4 бода)

Рад у националном часопису међународног значаја M24

2. Радоњић, Љ., **Веселиновић, Н.** (2020). Patterns of Interrelationships between Inflation, R&D, Innovation, and Economic Growth: Evidence from Central and Eastern European Countries, *Croatian Economic Survey*, 22(2), 5-33. <https://doi.org/10.15179/ces.22.2.1> (M24 – 4 бода)

Саопштење са међународног скупа штампано у целини M33

3. Живковић, Ј., & **Веселиновић, Н.** (2023). Greenhouse Gas Emissions and Digital Competitiveness in CEE countries. *2nd International Conference on Chemo and Bioinformatics*, стр. 116-119. Издавач: Институт за информационе технологије, Универзитет у Крагујевцу. 28-29. септембар 2023. године, Крагујевац, Србија. ISBN 978-86-82172-02-4. <https://doi.org/10.46793/iccbi23.116z> (M33 – 1 бод)
4. **Веселиновић, Н.**, & Живковић, Ј. (2023). Environmental Implications of Financial Development in CEE countries. *2nd International Conference on Chemo and Bioinformatics*, стр. 112-115. Издавач: Институт за информационе технологије, Универзитет у Крагујевцу. 28-29. септембар 2023. године, Крагујевац, Србија. ISBN 978-86-82172-02-4. <https://doi.org/10.46793/iccbi23.112v> (M33 – 1 бод)
5. Ђузовић, Ђ., Живковић, Ј., & **Веселиновић, Н.** (2022). Financial development, trade openness and economic growth: panel analysis of selected CEE countries. *7th International Scientific Conference on Contemporary Issues in Economics, Business and Management*, стр. 233-241. Издавач: Економски факултет, Универзитет у Крагујевцу. 4-5- новембар 2022. године, Крагујевац, Србија. ISBN 978-86-6091-133-1. (M33 – 1 бод)

6. **Веселиновић, Н., & Тузовић, Ђ.** (2022). Intra-industry trade in high-tech products in Serbia. *1st International Conference on Advances in Science and Technology*, стр. 724-731. Издавач: Faculty of Management Herceg Novi. 26-29. мај 2022. године, Херцег Нови, Црна Гора. ISBN: 978-9940-611-04-0 (М33 – 1 бод)
7. **Веселиновић, Н., Николић, Ј.** (2021). Improving Production Efficiency in the Ice Cream Industry. *1st International Conference on Chemo and Bioinformatics*, стр. 149-152. Издавач: Институт за информационе технологије, Универзитет у Крагујевцу. 26-27. октобар 2021. године, Крагујевац, Србија. ISBN 978-86-82172-01-7. <https://doi.org/10.46793/ICCB121.149V> (М33 – 1 бод)
8. **Веселиновић, Н., Бугарчић Ф.Ж., & Радоњић, Љ.** (2020). Innovation, Export, CO₂ Emission and Economic Growth: Panel Analysis of Selected Central and Eastern European Countries. *6th International Scientific Conference on Contemporary Issues in Economics, Business and Management*, стр. 235-245. Издавач: Економски факултет, Универзитет у Крагујевцу. 9-10. октобар 2020. године, Крагујевац, Србија. ISBN 978-86-6091-116-4. (М33 – 1 бод)
9. **Веселиновић, П., Веселиновић Н.** (2019). Пољопривреда у функцији одрживог развоја Републике Србије. *9. међународни симпозијум о управљању природним ресурсима*, стр. 137-146. Издавач: Факултет за менаџмент Зајечар, Универзитет Мегатренд. 31. мај 2019. године, Зајечар, Србија. ISBN 978-86-7747-606-9 (М33 – 1 бод)
10. **Веселиновић Н., Радоњић, Љ.** (2018). Credit growth in post-crisis recovery: Empirical evidence from the Western Balkan Countries. *5th International Scientific Conference on Contemporary Issues in Economics, Business and Management*, стр. 365-372. Издавач: Економски факултет, Универзитет у Крагујевцу. 9-10. новембар 2018. године, Крагујевац, Србија. ISBN 978-86-6091-083-9. (М33 – 1 бод)

Рад у врхунском часопису националног значаја М51

11. **Веселиновић, Н., & Деспотовић, Д.** (2021). Financial development, foreign direct investment and economic growth: panel causality approach. *Industrija*, 49(3-4), 47-61. <https://doi.org/10.5937/industrija49-35397> (М51 – 3 бода)
12. **Веселиновић, Н.** (2020). Monetary policy and unemployment in the Republic of Serbia, *Industrija*, 48(2), 73-88. <https://doi.org/10.5937/industrija48-25210> (М51 – 3 бода)
13. **Веселиновић, Н., Мишић, И., & Веселиновић, П.** (2019). The Impact of Economic Reforms on Poverty in the Republic Of Serbia. *Economic Themes*, 57(3), 287-305. <https://doi.org/10.2478/ethemes-2019-0017> (М51 – 3 бода)
14. **Савић, Ј., & Веселиновић, Н.** (2019). Measuring Clients' Attitudes About Banking Services Quality Using the SERVQUAL Model. *Economic Themes*, 57(2), 201-217. <https://doi.org/10.2478/ethemes-2019-0012>. (М51 – 3 бода)

Саопштење са националног скупа штампано у целини М63

15. **Веселиновић, Н., & Живковић, Ј.** (2023). Улога политике заштите конкуренције у очувању стабилности банкарског сектора. *Институционалне промене као детерминанта привредног развоја Републике Србије*, стр. 243-268. Издавач: Економски факултет, Универзитет у Крагујевцу. 6. април 2023. године, Крагујевац, Србија. ISBN 978-86-6091-140-9. (М63 – 0,5 бодова)

16. Веселиновић, П., **Веселиновић, Н.** (2019). Економски аспекти развоја задругарства у Србији. Савремено задругарство у Србији, стр. 11-31. Издавач: општина Кнић. 23-24. фебруар 2019. године, Кнић, Србија. ISBN 978-86-7623-086.0. (М63 – 0,5 бодова)
17. Веселиновић, П., **Веселиновић, Н.** (2018). Регионални аспект сиромаштва у Републици Србији. *Регионални развој и демографски токови земаља Југоисточне Европе*, стр. 25-38. Издавач: Економски факултет, Универзитет у Нишу. 29. јун 2018. године, Ниш, Србија. ISBN 978-86-6139-155-2. (М63 – 0,5 бодова)
18. Веселиновић, П., **Веселиновић, Н.** (2018). Демографске одлике Шумадијског округа у функцији одрживог развоја. *Шести национални конгрес о деци и наталитету – Демографска слика у Србији: пет до дванаест*, стр. 13-35. Издавач: Удружење "ОПСТАНАК" за борбу против беле куге и за обнављање становништва и Православна академија наука, уметности, вештина и иновација Србије. 28-29. април 2018. године, Александровац, Србија. ISBN 978-86-909463-7-2. (М63 – 0,5 бодова)

Одбрањена докторска дисертација М70

19. **Веселиновић, Н.** (2024). *Утицај финансијског развоја на иновативност земаља*, Економски факултет, Универзитет у Крагујевцу.
https://www.ekfak.kg.ac.rs/images/dokumenta/IzvestajiIzbori/Nevena_Veselinovi%C4%87-Doktorska_disertacija.pdf (М70 – 6 бодова)

4. ПРИКАЗ И ОЦЕНА ОДАБРАНИХ НАУЧНИХ РАДОВА

1. **Веселиновић, Н.**, Деспотовић, Д., & Стевановић, М. (2022). The Nexus Between Economic Growth, Banking Sector Depth, and Foreign Direct Investment in Select Central and Eastern European Countries. *Теме*, 46(3), 771-787.
<https://doi.org/10.22190/ТЕМЕ211012041V>

Кључне речи: дубина банкарског сектора; економски раст; стране директне инвестиције; панел анализа

Рад, у ком је кандидаткиња први аутор, значајно доприноси литератури и научном дискурсу о економском расту у земљама Централне и Источне Европе, посебно кроз истраживање дугорочних и краткорочних ефеката дубине банкарског сектора и страних директних инвестиција (СДИ). Применом напредних панел економетријских техника, рад доприноси сагледавању релативно неистражене тематике са аспекта региона, нудећи нове увиде у интеракцију између финансијских институција, прилива капитала и привредног раста. Добијени резултати не само да проширују теоријско разумевање ових односа, већ и пружају основу за формулисање јавних политика које могу подстаћи одрживи економски развој.

Детаљније, рад се фокусирао на шест земаља Централне и Источне Европе, које се могу сврстати у нове чланице Европске уније, а то су Бугарска, Хрватска, Чешка, Мађарска, Пољска и Румунија. Применом годишњих података из периода од 2000. до 2018. године, рад разоткрива везу између дубине банкарског сектора, СДИ и економског раста. Основни циљ анализе био је да се испита дугорочни краткорочни утицај СДИ и дубине банкарског сектора на економски раст. У испуњењу наведеног циља, дугорочни однос међу варијаблама је прво разматран коришћењем панел коинтеграцијских тестова заснованих које је увео Вестерлунд (2007). Резултати теста су утврдили присуство коинтеграционог односа између економског раста, СДИ и дубине банкарског сектора у комплетном узорку земаља. Даље, краткорочни и дугорочни утицаји СДИ и дубине банкарског сектора на економски раст анализирани су применом ПМГ проценитеља. Дугорочни аспект испитивања показао је позитиван утицај СДИ и негативан ефекат дубине банкарског сектора на привредни раст у анализираним земљама. Резултати краткорочне анализе открили су девитализовани ефекат дубине банкарског сектора и значајан

позитиван утицај СДИ на раст. Међутим, краткорочни утицај СДИ на економски раст у целом панелу био је позитиван и значајан само у Румунији и Пољској. Резултати спроведеног истраживања садрже релевантне сугестије за јавне политике. С обзиром на то да развој банкарског сектора узрокује нето прилив страних директних инвестиција, што заузврат подстиче економски раст, креатори политике треба да делују ка повећању дубине банкарског сектора уз обавезујућу финансијску контролу и банкарску реформу. Од суштинског је значаја строжа контрола и реформа банкарског сектора, пре свега због уоченог штетног утицаја дубине банкарског сектора на привредни раст, јер земље још увек нису досегле величину финансијског сектора који штети расту. Сходно томе, ограничење повећања алокације банкарских ресурса ради повећања ограничења у погледу кредитирања и задуживања приватног сектора није неопходно.

2. Радоњић, Љ., **Веселиновић, Н.** (2020). Patterns of Interrelationships between Inflation, R&D, Innovation, and Economic Growth: Evidence from Central and Eastern European Countries, *Croatian Economic Survey*, 22(2), 5-33. <https://doi.org/10.15179/ces.22.2.1>

Кључне речи: иновације; економски раст; инфлација; панел ARDL

Научни допринос рада огледа се у доприносу истраживањима на пољу иновација и економског раста у контексту Централне и Источне Европе, посебно анализирајући међузависност између улагања у истраживање и развој (R&D), иновационих исхода, инфлације и економског раста. Истраживање је указало на краткорочне и дугорочне узрочно-последичне везе које указују на кључну улогу приватних и јавних улагања у R&D у генерисању иновација и економског раста. Посебан научни допринос огледа се у утврђивању разлика у утицају економског раста на приватна и јавна R&D улагања. Резултати рада представљају вредан допринос академској литератури и практичним политикама усмереним ка унапређењу економија заснованих на знању.

Рад је анализирао однос између инфлације, улагања у истраживање R&D, иновационих исхода и економског раста у одабраним земљама Централне и Источне Европе. Главни циљ је био да се утврде међусобни односи и да се открију краткорочне и дугорочне узрочно-последичне везе између ових варијабли. Дугорочна узрочност се показала као посебно индикативна у оквиру истраживања. Резултати су истакли да су укупна улагања у R&D значајан и позитиван фактор за економски раст у посматраним земљама. Са друге стране, истраживање је испитивало утицај економског раста на приватне и јавне R&D расходе, полазећи од основне претпоставке да повољан макроекономски оквир представља релевантан подстицај за интензивнија улагања у економију засновану на знању. Коефицијенти добијени применом панел ARDL модела подржавају тврдњу да економски раст има изразито позитиван утицај на генерисање приватних улагања у R&D, док је такав утицај такође утврђен и у случају јавних улагања, али на знатно нижем нивоу. У овом делу анализе, инфлација је показала значајан и негативан утицај на R&D расходе.

Један од важних закључака рада је и да јавна и приватна улагања у R&D генеришу иновационе активности (квификоване патентима) на значајном нивоу, што указује на то да одржив и дуготрајан развој зависи од иновација као покретачке снаге економског раста земаља. У том смислу, улога улагања у R&D је од суштинског значаја за формирање оквира за динамичан и квалитетан развој. Показано је да стопе раста имају значајнији утицај на приватна него на јавна улагања у R&D, док инфлација остварује сличан утицај на оба сектора у посматраним земљама Централне и Источне Европе. Ово указује на то да, поред макроекономске стабилности, доносиоци политика треба да имплементирају програме који ће подстаћи раст производње у датом временском оквиру. Са друге стране, ова сазнања могу помоћи у стварању обрасца за инвестирање у R&D, што би довело до вишег нивоа иновација и динамичнијег економског раста.

3. **Веселиновић, Н., & Деспотовић, Д. (2021).** Financial development, foreign direct investment and economic growth: panel causality approach. *Industrija*, 49(3-4), 47-61. <https://doi.org/10.5937/industrija49-35397>

Кључне речи: дубина банкарског сектора; економски раст; стране директне инвестиције; панел узрочности

Рад пружа значајан теоријски и практични допринос стручној и научној литератури о повезаности финансијског развоја, страних директних инвестиција (СДИ) и економског раста у земљама Централне и Источне Европе. Такође, иновација коју је кандидаткиња увела у анализу је и панел тест узрочности Dumitrescu and Hurlin (2012) који је омогућио дубље разумевање узрочно-последичних релација међу овим варијаблама у периоду од 2000. до 2018. године. Истраживање је потврдило хипотезу засновану на понуди, хипотезу раста вођеног страним директним инвестицијама и једносмерну узрочност од дубине банкарског сектора до СДИ. Како је потврђена узрочност која се креће од дубине банкарског сектора до СДИ и економског раста, закључак је да пажњу треба усмерити на политике које промовишу развој банкарског сектора. На овај начин ће добро регулисан банкарски сектор привући више СДИ, што ће довести до виших стопа раста у анализираним земљама.

Поред тога, рад је допринео анализи специфичних механизма кроз које финансијски развој и СДИ могу утицати на економски раст у регионалном контексту. Препоруке које су изведене из истраживања представљају важан оквир за креаторе политика у промоцији развоја банкарског сектора, чиме се директно утиче на повећање конкурентности и одрживог економског раста у посматраним земљама.

4. **Веселиновић, Н. (2020).** Monetary policy and unemployment in the Republic of Serbia, *Industrija*, 48(2), 73-88. <https://doi.org/10.5937/industrija48-25210>

Кључне речи: монетарна политика; референтна каматна стопа; инфлација; незапосленост; векторски модел корекције грешке

Кандидаткиња је самостално осмислила, написала и реализовала целокупно истраживање, као и објавила његове резултате, чиме је јасно показала своју способност за самосталан и научно утемељен рад. Рад анализира утицај монетарне политике на стопу незапослености у Републици Србији, са посебним освртом на односе између инфлације и незапослености као кључних дестабилизатора економског развоја. Основни циљ истраживања био је утврдити да ли кључна референтна каматна стопа, као главни инструмент монетарне политике, може имати значајан утицај на кретање незапослености у Србији. За потребе анализе примењен је векторски модел корекције грешке (*Vector Error Correction Model – VECM*), који омогућава испитивање дугорочних и краткорочних односа између временских серија. Резултати рада указују на то да не постоји дугорочна равнотежа између референтне каматне стопе и стопе незапослености у Републици Србији у периоду од јануара 2009. до јуна 2019. године, што сугерише да монетарна политика у контексту референтне каматне стопе није ефикасан инструмент за управљање незапосленошћу на дуги рок. Што се тиче односа између инфлације и незапослености, откривен је позитиван и статистички значајан дугорочни утицај инфлације на стопу незапослености, што сугерише да инфлација може довести до повећања незапослености у дужем временском периоду. С друге стране, краткорочни резултати показују да ни референтна каматна стопа, ни стопа инфлације немају статистички значајан утицај на кретање стопе незапослености у посматраном периоду.

Рад доприноси дубљем разумевању комплексних односа између монетарне политике и незапослености у Србији. Иако је позитиван дугорочни утицај инфлације на незапосленост значајан резултат, одсуство краткорочног ефекта монетарне политике указује на ограничења њене ефикасности у контексту регулације тржишта рада. У том смислу, резултати овог истраживања могу послужити као полазна тачка за креирање свеобухватнијих економских политика које ће комбиновати монетарне и структурне реформе ради постизања стабилнијег развоја.

5. Тузовић, Ђ., Живковић, Ј., & Веселиновић, Н. (2022). Financial development, trade openness and economic growth: panel analysis of selected CEE countries. *7th International Scientific Conference on Contemporary Issues in Economics, Business and Management*, стр. 233-241. Издавач: Економски факултет, Универзитет у Крагујевцу. 4-5- новембар 2022. године, Крагујевац, Србија. ISBN 978-86-6091-133-1.

Кључне речи: финансијски развој; отвореност трговине; економски раст, панел *ARDL*

Рад обухвата анализу утицаја отворености трговине и финансијског развоја на економски раст у шест земаља Централне и Источне Европе (ЦИЕ). Анализа дугорочне везе између варијабли разматрана је коришћењем *Westerlund* теста коинтеграције панела. Резултати теста су утврдили присуство коинтеграционог односа између отворености трговине, домаћих кредита приватном сектору и економског раста у комплетном узорку земаља. Дугорочни аспект анализе показао је позитиван утицај отворености трговине и негативан утицај финансијског развоја на привредни раст у анализираним земљама. Резултати краткорочне анализе открили су значајан позитиван утицај отворености трговине и финансијског развоја на привредни раст у целом панелу.

Позитиван утицај отворености трговине на економски раст није неочекиван и потврђен је бројним емпиријским студијама у земљама ЦИЕ. Са друге стране, резултати сугеришу да финансијски развој негативно утиче на економски раст у посматраним земљама. Иако је уочен повећан раст банкарских кредита у земљама ЦИЕ, анализа указује да такви токови банкарских кредита имају негативан утицај на економски раст. Повећано ослањање банака у земљама Централне и Источне Европе на капитал банака из ЕУ могло би узроковати негативне ефекте, будући да се банкарским кредитима можда не управља у правцу најпродуктивнијих инвестиција. Такође, негативан утицај финансијског развоја на економски раст је могућ уколико експанзију кредита приватном сектору не прати адекватан пораст реалног аутпута. Сходно томе, познавање оптималног нивоа и ефикасно каналисање финансијских средстава за производне активности су важни за обезбеђивање ефикасности финансијског развоја и позитивног утицаја на економски раст.

5. КВАЛИТАТИВНА ОЦЕНА НАУЧНОГ ДОПРИНОСА

5.1. Квалитет научних резултата

Кандидаткиња је остварила 19 научних резултата у свом досадашњем научноистраживачком раду, који укључују објављене научне радове и докторску дисертацију. Научни резултати су публиковани у реномираним домаћим и међународним часописима, као и презентовани на релевантним националним и међународним научним скуповима.

Научни радови Невене Веселиновић су објављени: у међународном часопису (М23 – један научни рад), националном часопису међународног значаја (М24 – један научни рад), у врхунским часописима националног значаја (М51 – четири научна рада). Поред тога, радови кандидаткиње објављени су у саопштењима са међународних научних скупова (М33 – осам научних радова), и у саопштењима са националних научних скупова (М63 – четири научна рада).

Самостални аутор била је на једном научном резултату, руководилац у реализацији истраживања (први аутор) била је у девет научних резултата, други коаутор у седам објављених научних резултата, трећи коаутор у једном научном раду.

Објављени радови кандидаткиње углавном се односе на истраживања из области макроекономије, економије и финансија, као и иновација и одрживог развоја. У оквиру макроекономских истраживања, посебна пажња је посвећена анализи монетарне политике, инфлације и тржишта рада у контексту земаља Централне и Источне Европе, као и Западног

Балкана. У области економије и финансија, кандидаткиња се бави проучавањем утицаја страних директних инвестиција, развоја банкарског сектора и економске отворености на привредни раст. Додатно, значајан део истраживања је усмерен на улогу истраживања и развоја, иновација и еколошких фактора у креирању одрживог економског раста. Кроз ова истраживања, кандидаткиња доприноси дубљем разумевању кључних макроекономских и финансијских детерминанти раста и развоја у различитим економским контекстима.

Невена Веселиновић је учествовала на осам међународних научних конференција, била је члан организационог одбора две међународне конференције и учествовала у реализацији истраживања која су објављена у домаћим и међународним часописима.

5.2. Ангажованост у формирању научних кадрова

Невена Веселиновић, као члан тима за промоцију науке, активно је учествовала у организацији и реализацији бројних радионица и предавања са циљем преноса знања и подстицања развоја научног кадра. Ове активности су укључивале креирање интерактивних програма који су омогућили младим истраживачима стицање кључних вештина и знања потребних за напредак у научној заједници. Такође је имала значајну улогу у организацији обуке *Training school: Financial Planning and Management of EU-funded Projects*, одржане од 27. до 28. фебруара 2024. године у оквиру пројекта *V4+WB RMA NETWORK PLUS*, у сарадњи са *Serbian Association of Research Managers and Administrators (SARMA)*. Овај догађај је био усмерен на унапређење способности управљања научним пројектима финансираним из ЕУ фондова, што је додатно допринело јачању компетенција истраживачког сектора у региону.

5.3. Нормирање броја коауторских радова

На основу Правилника о поступку и начину вредновања, и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача сви научни радови у области друштвених наука који имају до три коаутора се признају са пуном тежином, док су бодови код радова са више од три коаутора кориговани по формули $K/(1+0,2(n-3))$, $n>3$.

Кандидаткиња је била самостални аутор у једном научном резултату, руководилац у реализацији истраживања (први аутор) била је у девет научних резултата, други коаутор у седам објављених научних резултата, трећи коаутор у једном научном раду. Сви остварени научни резултати (18 научних радова) признају се са пуном тежином.

5.4. Руководјење пројектима, потпројектима и пројектним задацима

У оквиру досадашњег научноистраживачког рада, кандидаткиња није формално руководила пројектима, потпројектима или пројектним задацима.

5.5. Активности у научно-стручним друштвима и научним одборима

Невена Веселиновић је била члан организационог одбора две међународне конференције:

- *1st International Conference on Chemo and BioInformatics*, 26-27 октобар, 2021, Крагујевац. Организатор: Институт за информационе технологије Крагујевац, Универзитет у Крагујевцу.
- *2nd International Conference on Chemo and BioInformatics*, 28-29 септембар, 2023, Крагујевац. Организатор: Институт за информационе технологије Крагујевац, Универзитет у Крагујевцу.

Кандидаткиња је од марта 2024. године члан Комисије за акредитацију Института за информационе технологије Крагујевац, Универзитета у Крагујевцу, као и члан Тима за промоцију науке Института.

Невена Веселиновић је од фебруара 2020. године члан Друштва економиста Крагујевца.

5.6. Утицајност радова

Ауторски и коауторски радови Невене Веселиновић су према подацима *Google scholar* цитирани укупно 21 пута (број хетероцитата) на дан 30.10.2024. године, а вредност *h*-индекса износила је 3. Приказ цитата је у наставку.

1. **Веселиновић, Н.** (2020). Monetary policy and unemployment in the Republic of Serbia, *Industrija*, 48(2), 73-88.

- Lukmon, O., Gbenga, S., Ojo, A., & Matthew, A. (2024). Response of self-owned businesses to monetary policy in a developing economy. *BRICS Journal of Economics*, 5(3), 27–44. doi:10.3897/brics-econ.5.e126783
- Nkamba, X., Niyimbanira, F., & Nishimwe-Niyimbanira, R. (2023). Effect of monetary policy on unemployment in South Africa: An econometric approach. *Journal of Public Administration*, 58(3-1), 903–920. doi:10.53973/jopa.2023.58.3.1a11
- Aksoy, N. (2023). *Para politikası üzerine üç deneme/Three essays on monetary policy* (Doctoral dissertation, Pamukkale Üniversitesi).
- Peña, G. (2022). Economic Policies for the COVID-19 Pandemic: Lessons from the Great Recession. In *International Series in Operations Research & Management Science* (pp. 425–455). Cham: Springer International Publishing. doi:10.1007/978-3-030-87019-5_24
- Nkamba, X. (2023). *An empirical analysis of the efficacy of fiscal and monetary policies in fostering job creation among emerging economies: panel ARDL approach* (Master's thesis).
- Anić, A., & Mladenović, Z. (2020). Unemployment rate dynamics in small open economy: The case of Serbia. *Industrija*, 48(4), 7–22. doi:10.5937/industrija48-29763
- Милошевић, Д. (2024). *Креирање економске политике Републике Србије у савременим условима* (Докторска дисертација, Универзитет у Нишу).
- Michelle, C. L. D. (2021). *Neutralidad Monetaria en Dolarización: Caso Ecuador/Monetary neutrality in dollarization: the case of Ecuador* (Doctoral dissertation, UNIVERSIDAD CENTRAL DEL ECUADOR)

2. Савић, Ј., & **Веселиновић, Н.** (2019). Measuring Clients' Attitudes About Banking Services Quality Using the SERVQUAL Model. *Economic Themes*, 57(2), 201-217.

- Saxena, C., Baber, H., & Kumar, P. (2020). Examining the Moderating Effect of Perceived Benefits of Maintaining Social Distance on E-learning Quality During COVID-19 Pandemic. *Journal of Educational Technology Systems*, 532-554. doi:10.1177/0047239520977798
- Tan, P. S. H., Choong, Y. O., & Chen, I. C. (2022). The effect of service quality on behavioural intention: the mediating role of student satisfaction and switching barriers in private universities. *Journal of Applied Research in Higher Education*, 14(4), 1394-1413. doi: 10.1108/jarhe-03-2021-0122
- Wen, E. C. Y., Hoo, W. C., Lee, A., & Cheng, A. Y. (2023). Mobile banking application (app) adoption behaviour amongst Malaysian consumers. *Wseas Transactions on Business and Economics*, 20, 759–769. doi:10.37394/23207.2023.20.70
- Ahmed, A. ., & Ansari, J. . (2023). The Role of Social Commerce towards Purchase Intention of Fast Food amongst Karachiites in Post-COVID-19: A Moderating Effect of SERVQUAL. *Human Nature Journal of Social Sciences*, 4(2), 672-690.
- Pérez, D. (2022). *Estudio de factores que afectan la satisfacción al cliente en los servicios tipo fintech en medio de la crisis del COVID-19 en EE. UU/ Study of Factors That Affect Customer Satisfaction in Fintech-Type Services in the Midst of the COVID-19 Crisis in the US.* (Doctoral dissertation, Keiser University).
- Kim, B., & Kim, R. B. (2022). The Rise of On-demand Micromobility: Examining The Effect of E-Scooter Sharing Service Quality on Consumer Technology Acceptance. *Journal of Korea Service Management Society*, 23(4), 26–61. doi:10.15706/jksms.2022.23.4.002

- Sam, T. H., Wen, E. C. Y., Yanjing, W. Y., Ruiteng, X., Jihu, L., & Vasudevan, A. (2023). Understanding the Determinants of Mobile Banking App Usage in Malaysia: A Consumer Behavior Perspective. *Gradiva* 62(6). doi:10.17605/OSF.IO/BF2NX
- Petrović, R., Kerković, T. M., & Jocić, D. R. (2019). Legal Nature and Role of Swap Arrangements and Options as Financial Instruments. *Economic Themes*, 57(4), 459–480. doi:10.2478/ethemes-2019-0026

3. **Веселиновић, Н.**, Бугарчић Ф.Ж., & Радоњић, Љ. (2020). Innovation, Export, CO₂ Emission and Economic Growth: Panel Analysis of Selected Central and Eastern European Countries. *6th International Scientific Conference on Contemporary Issues in Economics, Business and Management*, стр. 235-245. Издавач: Економски факултет, Универзитет у Крагујевцу. 9-10. октобар 2020. године, Крагујевац, Србија. ISBN 978-86-6091-116-4.

- Bugarčić, F. Ž., & Mičić, V. (2023). Analysis of the Sustainable Development Concepts in the Logistics Industry. In *Transformation and Efficiency Enhancement of Public Utilities Systems* (pp. 341–366). IGI Global. doi:10.4018/978-1-6684-7730-4.ch013
- Бугарчић, Ф. Ж. (2022). *Међународна трговинска логистика у функцији индустријског развоја* (Докторска дисертација, Универзитет у Крагујевцу). Доступно на: <https://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/20758>.

4. Радоњић, Љ., **Веселиновић, Н.** (2020). Patterns of Interrelationships between Inflation, R&D, Innovation, and Economic Growth: Evidence from Central and Eastern European Countries, *Croatian Economic Survey*, 22(2), 5-33.

- Göçoğlu, V., Göksu, S., & Kotter, R. (2024). Unleashing Urban Technology Dynamics: The Interplay of AI Patents, Metropolitan Area Population, and R&D Expenditures in Sustainable Urban Development. *Journal of Urban Technology*, 1–23. doi:10.1080/10630732.2023.2289818
- Oszkár, D. (2024). *KFI projektmenedzsment sajátosságai és hatékonysága, az akadémiai és piaci szektor metszetében/R&D project management characteristics and efficiency, that is at the intersection of academic and market sectors* (Doctoral dissertation).

5. **Веселиновић, Н.**, Мишић, И., & Веселиновић, П. (2019). The Impact of Economic Reforms on Poverty in the Republic Of Serbia. *Economic Themes*, 57(3), 287-305.

- Nenkova, P., Mihaylova-Borisova, G., Kovachevich, M., Popova, N., Metalova, D., Nikolova, V., & Angelov, A. (2023). *Issues and Challenges of Fiscal Policy in the Balkan Region Countries*. Универзитет за национално и световно стопанство (УНСС).

5.7. Конкретан допринос кандидата у реализацији радова у научним центрима у земљи и иностранству

На основу увида у целокупну истраживачку активност Невене Веселиновић, као и обухвата свих релевантних чињеница, научноистраживачки рад кандидаткиње се може оценити веома позитивно. Библиографске јединице чине радови различитог карактера и обима, а обухватају већином радове објављене у реномираним домаћим и међународним часописима, као и презентације на релевантним научним скуповима и тематским зборницима.

Кандидаткиња је до сада објавила 18 научних резултата, укључујући научне радове и саопштења са научних скупова. Као аутор или коаутор, успешно се бавила анализом важних аспеката макроекономије, економије и финансија, као и иновација и одрживог развоја, са посебним фокусом на земље Централне и Источне Европе и Западног Балкана. Објавила је један рад у међународном часопису (М23), рад у националном часопису од међународног значаја (М24), и четири рада у врхунским часописима националног значаја (М51). Такође, радови кандидаткиње су објављени у саопштењима са међународних научних скупова (М33 – осам научних радова) и у саопштењима са међународних научних скупова (М63 – четири научна рада). Невена Веселиновић је као први аутор била кључни носилац у девет научних радова. Такође, била је активна као други и трећи коаутор у више радова.

Кроз своје радове, кандидаткиња је допринела дубљем разумевању економских процеса и њиховој примени у контексту земаља у развоју. Кандидаткиња је такође активно учествовала

на осам међународних научних конференција, а као члан организационог одбора две међународне конференције, показала је свој допринос у развоју научне заједнице. Њено учешће у овим конференцијама и публикацијама значајно је допринело размени знања и искустава у области макроекономије и економског развоја.

6. КВАНТИТАТИВНА ОЦЕНА НАУЧНИХ РЕЗУЛТАТА

Према прописаним квантитативним критеријумима за стицање научних звања, кандидаткиња је испунила све неопходне услове. На основу Правилника о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата кандидаткиња Невена Веселиновић остварила је укупно 36 бодова, и то из категорије Обавезни 1 укупно 28 бода, односно 20 бод из категорије Обавезни 2.

Први избор у звање – Научни сарадник	Потребно је да кандидат има 16 поена, који треба да припадају следећим категоријама:		
		Неопходно	Остварено
	Укупно	16	36
Обавезни (1)	M10+M20+M31+M32+M33+M41 +M42+M43+M44+M45+M51+M52	10	28
Обавезни (2)	M11+M12+M13+M14+M21+M22 +M23+M24+M31+M41+M42+M51	7	20

7. ОЦЕНА КОМИСИЈЕ О НАУЧНОМ ДОПРИНОСУ КАНДИДАТА

На основу увида у досадашњу истраживачку делатност, научноистраживачки рад кандидаткиње Невене Веселиновић се може оценити изузетно позитивно. Научни и истраживачки интерес кандидаткиње је усмерен на истраживање важних аспеката макроекономије, економије и финансија, као и иновација и одрживог развоја, са посебним фокусом на земље Централне и Источне Европе, Западног Балкана, али и Републике Србије.

На првом месту, др Невена Веселиновић се бави анализом повезаности између економског раста, дубине банкарског сектора и страних директних инвестиција, посебно у контексту земаља Централне и Источне Европе. Ова истраживања укључују панел анализу и каузалне приступе. Такође, њен рад истражује утицај иновација, истраживања и развоја и трговине на економски раст, али и њихову повезаност са инфлацијом и конкурентношћу, уз посебан фокус на високо-технолошку индустрију и њену улогу у одрживом развоју. Др Веселиновић истражује и утицај емисије гасова са ефектом стаклене баште и дигиталне конкурентности на одрживи развој. Поред тога, анализира и финансијске и еколошке утицаји у контексту политике одрживости у земљама Централне и Источне Европе. Такође, др Веселиновић је истраживала питања као што су сиромаштво, демографија и развој задругарства у Србији, са акцентом на регионални развој и социјалну одрживост. Све ове теме су дубоко повезане и чине јединствену целину анализе, јер интегришу различите економске, социјалне и еколошке аспекте који су кључни за разумевање одрживог развоја. Економски раст, финансијска дубина и стране директне инвестиције представљају основу за економски напредак, док иновације, истраживање и развој, као и трговина, доприносе јачању конкурентности и креирању високо-технолошких решења за одрживост. Истовремено, анализа утицаја емисије гасова са ефектом стаклене баште и дигиталне конкурентности указује на то како еколошке и технолошке промене обликују путеве ка одрживом развоју. С друге стране, фокус на сиромаштво, демографију и развој задругарства у Србији повезује ове економске и еколошке аспекте са социјалном одрживошћу, наглашавајући важност регионалног развоја и социјалне инклузије. Оваква мултидимензионална перспектива омогућава свеобухватно сагледавање комплексних изазова и пружа оквир за креирање холистичких политика које доприносе одрживости на локалном, регионалном и међународном нивоу.

Кандидаткиња је остварила значајан број научних резултата (19 са докторском дисертацијом), које чине радови различите тематике, карактера и обима. Њен научноистраживачки опсег обухвата радове објављене у часописима од међународног и домаћег значаја, као и тематским зборницима са скуповима међународног и домаћег карактера.

Утицајност, односно цитираност радова кандидаткиње је значајна. Увидом у цитатну базу *Google Scholar*, утврђена је цитираност 5 радова са 21 хетероцитата.

Кандидаткиња је до сада објавила укупно 19 научних резултата, укључујући научне радове и докторат, и остварила је укупно 36 бодова. Резултати из категорије Обавезни 1 треба да износе минимум 10 поена, а укупан број поена кандидаткиње износи 28. Што се тиче категорије Обавезни 2, минималан број бодова износи 7 поена, а кандидаткиња је остварила 20 бодова, чиме је задовољен и овај услов.

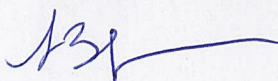
Имајући у виду изнете аргументе, квалитет научног рада и остварен степен истраживачке компетентности, Комисија је јединствена у оцени да кандидаткиња у потпуности испуњава квалитативне и квантитативне услове за избор у звање научни сарадник и једногласно предлаже Научном већу Института економских наука и Матичном научном одбору за право, економију и политичке науке да кандидаткињу Невену Веселиновић изабере у научно звање **научни сарадник**.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

др Петар Митић, виши научни сарадник
Институт економских наука, председник комисије



др Александар Здравковић, научни сарадник
Институт економских наука, члан комисије



Проф. др Данијела Деспотовић, Редовни професор
Економски факултет, Универзитет у Крагујевцу

